

Dokumentacja programu Eko-Szkoły

Edycja 2020/2021

Serdecznie zapraszamy do udziału w programie Eko-Szkoły edycja 2020/2021.

Od wiosny bieżącego roku wiele placówek uczestniczących w edycji 2019/2020 realizowało program w sposób zdalny. Okazuje się, że jest to możliwe i można na tym polu odnieść sukces. Oczywiście nie udało się zrealizować wszystkich planowanych działań, jednakże każda podjęta inicjatywa jest ważna. Każda placówka, która przesała do nas sprawozdanie z realizacji poprzedniej edycji mogła liczyć na przychylność ze strony Kapituły programu Eko-Szkoły.

Edycja 2020/2021 nie różni się znacznie, jeśli chodzi o zasady, w porównaniu do poprzedniej edycji. Jedyną istotną różnicą jest to to, że nabór do programu jest ciągły. Oznacza to, że do programu Eko-Szkoły można zgłosić się w dowolnym momencie.

Chcielibyśmy tylko przypomnieć, że wybieramy jeden dowolny obszar działań, który realizujemy. Jeśli jakaś placówka ma takie życzenie może realizować więcej niż jeden obszar tematyczny.

Serdecznie zapraszamy 😊

Z wyrazami szacunku

Zespół Zielonej Flagi

Spis treści

1. Informacje o programie Eko-Szkoły.....	4
2. Harmonogram działań 2020/2021	6
3. Regulamin.....	7
4. Wytyczne programu.....	13
5. Kryteria oceny aplikacji.....	21
6. Załączniki.....	24
5.1. Szablon planu działań	24

1. Informacje o programie Eko-Szkoły

Wszystko zaczyna się w klasie

Eko-Szkoły to międzynarodowy program, w którym zachęcamy młodych ludzi do angażowania się w ochronę środowiska naturalnego. Wszystko zaczyna się w klasie, następnie obejmuje szkołę i ostatecznie sprzyja pozytywnym zmianom w całej społeczności.

Dzięki programowi Eko-Szkoły młodzi ludzie doświadczają pozytywnego wpływu swoich działań, przyczyniają się do zmiany sposobu zarządzania środowiskowego. To idealny sposób, by szkoły podjęły działania sprzyjające poprawie środowiska zarówno w szkole, jak i społeczności lokalnej.

W działania podejmowane w ramach programu Eko-Szkoły angażują się nie tylko uczniowie i środowisko szkolne, ale również rodziny oraz władze lokalne. Zwieńczeniem ich wspólnych wysiłków stanowi certyfikacja i prestiż, który towarzyszy przyznaniu placówce międzynarodowego certyfikatu Zielonej Flagi.

Zaangażowanie

Program Eko-Szkoły angażuje nie tylko uczniów, nauczycieli i całą społeczność szkolną, ale również rodziny, społeczność i władze na szczeblu lokalnym.

4

Zmiany na lepsze

Program Eko-Szkoły to idealny sposób na podjęcie działań w kierunku zmniejszenia śladu środowiskowego szkoły. Realizowane w ramach programu działania prowadzą do budowania zrównoważonego i odpowiedzialnego środowiska szkolnego.

Motywacja

Program Eko-Szkoły stawia wyzwania do podejmowania działań w celu rozwiązywania problemów środowiskowych w swoim otoczeniu. Dzięki podejmowanej aktywności i osiągnięciu wytyczonych celów, uczniowie zyskują przeświadczenie o realnym wpływie na zachodzące zmiany.

Nastawienie

Program Eko-Szkoły wpaja uczniom poczucie odpowiedzialności za zrównoważony rozwój środowiska. Daje możliwość osobistego, czynnego włączenia się w działania, a także propagowania proekologicznych zachowań wśród społeczności lokalnej.

Zaangażowanie społeczności

Program Eko-Szkoły kładzie duży nacisk na zaangażowanie lokalnej społeczności. Działania edukacyjne realizowane przez uczniów nie ograniczają się jedynie do środowiska szkolnego, lecz wychodzą do lokalnej społeczności. Wpływa to na kształtowanie zrównoważonych, przyjaznych środowisku wzorców zachowań.

Globalna sieć

Program Eko-Szkoły daje możliwości współpracy między zaangażowanymi placówkami, nie tylko na poziomie krajowym, ale także międzynarodowym. Dla szkół to nie tylko okazja do dzielenia się swoimi doświadczeniami na rzecz ochrony środowiska, lecz również szansa poznania innych kultur, czy też wzrost kompetencji językowych.

Międzynarodowa strona internetowa programu: <https://www.ecoschools.global/>

2. Harmonogram działań 2020/2021

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ W RAMACH UBIEGANIA SIĘ O CERTYFIKAT ZIELONEJ FLAGI W ROKU SZKOLNYM 2020/2021

Lp	Działanie	Termin
1.	Etap I - rejestracja placówek do edycji Programu Eko-Szkoły na rok szkolny 2020/2021	do 31 stycznia 2021 r.
	Etap II – rejestracja po 31 stycznia 2021 r.	Indywidualnie ustalany harmonogram działań.
2.	Przeprowadzenie Audytu początkowego, wybór obszaru działań	do 18 lutego 2021 r.
3.	Przesłanie podsumowanie wyników Audytu początkowego do Organizatora	nieobowiązkowe
4.	Opracowanie Planu działań i przesłanie dokumentu do Organizatora	do 28 lutego 2021 r.
5.	Realizacja działań zaplanowanych przez placówkę	Od przystąpienia do edycji do zakończenia roku szkolnego
6.	Dostarczenie Koordynatorom przez Organizatora (Fundację FDEE) wskazówek dotyczących opracowania Raportu końcowego	do 31 maja 2021 r.
7.	Przeprowadzenie Audytu końcowego	do 15 czerwca 2021 r.
8.	Przesłanie podsumowanie wyników Audytu początkowego do Organizatora	do 30 czerwca 2021 r.
9.	Opracowanie Eko-Kodeksu i przesłanie go do Organizatora	Nieobowiązkowe Do 15 lipca 2021 r.
10.	Opracowanie Raportu końcowego i przesłanie go do Organizatora	do 15 lipca 2021 r.
11.	Ocena realizowanych działań przez zespół Programu EkoSzkoły	15 lipiec – 31 sierpień 2021 r.
12.	Spotkanie Kapituły Programu – ostateczna ocena	wrzesień 2021 r.
13.	Ogłoszenie wyników edycji Programu za rok szkolny 2020/2021	wrzesień 2021 r.

*dla placówek zgłoszonych po 31 stycznia 2021 harmonogram ustalamy indywidualnie.

3. Regulamin program Eko-Szkoły

§ 1

Certyfikat Programu Eko-Szkoły

W ramach Programu Eko-Szkoły przyznawany jest międzynarodowy certyfikat „Zielona Flaga” potwierdzający najwyższą jakość działań realizowanych na rzecz ekorozwoju. Certyfikat Zielona Flaga zwany jest w dalszej części regulaminu Certyfikatem.

§ 2

Instytucja zarządzająca i organy przyznające Certyfikat Zielonej Flagi

1. Program Eko-Szkoły w Polsce jest odpowiednikiem Programu Eco-Schools (<http://www.ecoschools.global/>) realizowanego w 67 krajach przez Foundation for Environmental Education (www.fee.global), w ramach którego przyznawane są certyfikaty Zielonej Flagi.
2. Organizacją zarządzającą programem Eko-Szkoły w Polsce jest:

Fundacja dla Edukacji Ekologicznej	
Al. Powstania Warszawskiego 15, 31-539 Kraków	
KRS:	0000704371
NIP:	6751625293
Regon:	368780300

7

3. Organem przyznającym Certyfikaty jest Kapituła Programu Eko-Szkoły, zwana dalej Kapitułą:
 - a) Kapituła składa się z przedstawicieli instytucji, firm i organizacji związanych z rozwojem Programu Eko-Szkoły.
 - b) Kapituła zbiera się raz w roku i zatwierdza ocenę aplikacji o certyfikaty Zielonej Flagi.
 - c) Członkowie Kapituły mają możliwość uzyskania dodatkowych informacji dotyczących placówki ubiegającej się o przyznanie certyfikatu, które są niezbędne do podjęcia decyzji o przyznaniu Certyfikatu.

- d) Od decyzji Kapituły przysługuje odwołanie w terminie 14 dni od otrzymania informacji dotyczącej decyzji Kapituły.

§ 3

Zasady udziału i przyznawania certyfikatu Zielone Flagi

13. O certyfikat mogą ubiegać się placówki oświatowe, w tym m.in. publiczne i niepubliczne żłobki, przedszkola, szkoły podstawowe, szkoły ponadpodstawowe, policealne, artystyczne oraz szkoły specjalne, a także placówki oświatowo-wychowawcze oraz opiekuńcze, w tym m.in. rodzinne domy dziecka, domy dziecka, pogotowia opiekuńcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, bursy szkolne, świetlice i kluby środowiskowe, w tym: dworcowe, profilaktyczno-wychowawcze i terapeutyczne, ogniska wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii, w tym turnusowe oraz domy wczasów dziecięcych. Powyższe wymienione zwane będą w dalszej części regulaminu Placówkami.
14. Certyfikacja w ramach Programu Eko-Szkoły jest ogłaszana w cyklu rocznych edycji.
15. Placówka rejestrując się do certyfikacji, podejmuje decyzję o przystąpieniu do udziału w procesie certyfikacji. Uzyskanie certyfikatu ZF wiąże się z działaniem w **jednym** wybranym obszarze tematycznym.
16. W trakcie realizacji działań, Szkoła powinna stosować się dodatkowo (oprócz powyższego Regulaminu) do Wytycznych aktualnej edycji Programu Eko-Szkoły zwanych dalej Wytycznymi.
17. Przystąpienie do certyfikacji w danym roku szkolnym odbywa się poprzez wypełnienie formularza rejestracyjnego udostępnionego online pod linkiem:

[FORMULARZ ZGŁOSZENIOWY 2020/2021](#)

18. Do programu Eko-Szkoły prowadzony jest nabór ciągły zgłoszeń. Placówki zgłoszone po 07 grudnia 2020 będą miały indywidualnie ustalany harmonogram działań.
19. Organizator potwierdza uczestnictwo Placówki w Programie /potwierdzenie zostanie wysłane automatycznie na adres mailowy udostępniony przez Placówkę/
20. Organizator udostępnia w wersji elektronicznej formularze ułatwiające pracę w ramach ubiegania się o certyfikat. Są to: formularze audytu (z uwzględnieniem kategorii wiekowej uczniów) i formularz planu działań.
21. Placówka ubiegająca się o certyfikat jest zobowiązana do terminowego dokonania opłaty za udział w Programie na podstawie wystawionej faktury.

22. Opłata za udział w programie Eko-Szkoły w edycji 2020/2021 wynosi 300,00 zł netto, powiększone o podatek VAT 23% dając kwotę 369,00 zł brutto. Opłata odbywa się na podstawie wystawionej Placówce faktury VAT.
23. Opłaty za udział w Programie przeznaczone są na pokrycie kosztów związanych z organizacją i obsługą Programu takich, jak: koordynacja działań, opracowanie i udostępnienie materiałów merytorycznych, zamówienie i dostarczenie flag i certyfikatów, spotkanie Kapituły i inne aspekty realizacji programu.
24. Terminy dotyczące kolejnych etapów realizacji działań związanych z ubieganiem się o Certyfikat udostępnione będą w postaci Harmonogramu wraz z ogłoszeniem nowej edycji programu.
25. Placówka ubiegająca się o certyfikat realizuje działania na rzecz ekorozwoju zgodnie z Metodologią Siedmiu Kroków Eco-Schools (szczegóły znajdują się w Wytycznych).
- I. Powołanie Eko-Komitetu (grupy roboczej)
 - II. Przeprowadzenie audytu ekologicznego (na początku i końcu działań)
 - III. Opracowanie planu działań i jego realizacja
 - IV. Kontrola i ocena prowadzonych działań (na bieżąco)
 - V. Integracja z programem nauczania (na bieżąco)
 - VI. Promocja i współpraca z partnerami zewnętrznymi i (na bieżąco)
 - VII. Opracowanie Eko-Kodeksu (na końcu działań, na podstawie zdobytych doświadczeń)
26. Placówka ubiegająca się o certyfikat realizuje działania metodą projektu (szczegóły znajdują się w Wytycznych).
- a) Dla wybranego obszaru tematycznego powinien zostać opracowany jeden projekt
 - b) Projekt powinien posiadać nazwę własną
 - c) Opracowany projekt powinien mieć charakter samodzielnie skonstruowanego ciągu działań z wyznaczonym celem ogólnym i celami operacyjnymi. Należy przedstawić wskaźniki osiągnięcia celu.
 - d) Narzędziem ułatwiającym pracę jest udostępniony przez Organizatora wzór Planu działań.
 - e) Opracowany przez Placówkę Plan działań należy przesłać w wyznaczonym w Harmonogramie terminie, na adres: zielonaflaga@gmail.com
 - f) Każdy plan działań musi zostać zatwierdzony przez Organizatora.

- g) Udział w projektach proponowanych przez Organizatora spełnia wymóg o działaniach metodą projektu.
- h) Udział w projektach zewnętrznych nie spełnia wymogu o działaniach metodą projektu i zalicza się jedynie do działań dodatkowych.
27. Placówka ubiegająca się o certyfikat powinna wypracować efekt rzeczowy oraz efekt środowiskowy, a także zastosować narzędzia pomiaru efektu środowiskowego (szczegóły znajdują się w Wytycznych).
- a) Efekt rzeczowy stanowić będzie spuściznę Placówki dla kolejnych edycji certyfikatu i może zostać udostępniony innym placówkom uczestniczącym w Programie
- b) Efekt środowiskowy będzie mierzony za pomocą narzędzia pomiaru wypracowanego przez Placówkę.
28. Organizator zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia wizyt monitorujących w Placówkach, po uprzednim uzgodnieniu terminu wizyty. Termin i zakres wizyty każdorazowo będzie ustalany w porozumieniu z Placówką. Osoba wizytująca szkołę w imieniu Organizatora musi posiadać pisemne upoważnienie od Koordynatora Programu Eko-Szkoły.
29. Placówki ubiegające się o certyfikat zobowiązane są do złożenia aplikacji według udostępnionego przez Organizatora Formularza Aplikacji o Certyfikat.
30. Certyfikat Zielonej Flagi przyznawany jest w formie flagi oraz dokumentu potwierdzającego uzyskany certyfikat.
31. W przypadku nieuzyskania certyfikatu w danym roku szkolnym Placówka otrzyma od Organizatora dyplom z podziękowaniem za uczestnictwo w Programie Eko-Szkoły.
32. Okres ważności certyfikatów:
- a) Certyfikat Zielonej Flagi jest przyznawany na okres 1 roku, od daty jego przyznania. Aby zachować ciągłość certyfikatu, Placówka powinna przystąpić do kolejnej edycji Programu.

§ 4

Ocena wniosków o certyfikację

1. Ocena wniosków odbędzie się po zakończeniu aktualnej edycji.
2. Ocena będzie składać się z dwóch etapów:
 - I. oceny formalnej;
 - II. oceny merytorycznej.

3. Ocena formalna polegać będzie na sprawdzeniu czy Placówka spełniła wymogi formalne określone w niniejszym Regulaminie, Wytycznych, Harmonogramie, co jest równoznaczne z udzieleniem odpowiedzi twierdzącej na każde z poniższych pytań:

- a) czy został w terminie wypełniony formularz rejestracyjny;
- b) czy Placówka prowadziła działania zgodnie z Metodologią Siedmiu Kroków i jej wytycznymi;
- c) czy w skład EkoKomitetu weszli Uczniowie/Wychowankowie i czy pełnili funkcje: planującą, decyzyjną, opiniującą i oceniającą;
- d) czy działania były prowadzone metodą projektu i czy stworzony projekt został wypracowany samodzielnie;
- e) czy do Organizatora w obowiązujących terminach zostały przesłane w wersji elektronicznej na adres e-mail: zielonaflaga@gmail.com następujące dokumenty:
 - I. wyniki audytu ekologicznego (początkowego, końcowego)
 - II. plan działań;
 - III. wizualizacja Eko-Kodeksu;
- f) czy został wysłany w terminie raport (w formie prezentacji) z działań realizowanych przez daną Placówkę w ramach Programu - wytyczne i wskazówki dotyczące opracowania Raportu zostaną przesłane przez Organizatora w terminie nie później niż 31 maja 2021 r.
- g) czy Placówka wypracowała efekt rzeczowy i narzędzie pomiaru efektu środowiskowego;
- h) czy Placówka dotrzymała wszelkich obowiązujących terminów zgodnie z Harmonogramem;
- i) czy Placówka uiściła opłatę za udział w Programie
- j) czy działania podjęte przez Placówkę mają charakter działań proekologicznych, związanych ze zrównoważonym rozwojem (UWAGA! Działania mające charakter prozdrowotny/sportowy nie są w tym przypadku kwalifikowane, jako działania proekologiczne i nie będą kwalifikowane.)

4. Ocena merytoryczna jest dokonywana według przyjętych Kryteriów oceny certyfikatu Zielonej Flagi oraz stanowiących załączniki do Regulaminu.

§ 5

Korzyści dla Placówek związane z posiadaniem Certyfikatu Zielonej Flagi

1. Prestiż wynikający z udziału w międzynarodowej sieci Eco-Schools oraz z uzyskania ekostandardu Zielona Flaga przyznawanego szkołom promującym zrównoważony rozwój na całym świecie.
2. Placówki, które przystępują do programu mogą posługiwać się logotypem programu we wszystkich swoich materiałach informacyjnych i promocyjnych przez cały okres, w jakim uczestniczą w programie.
3. Każda Placówka, która otrzyma certyfikat Zielonej Flagi należy do międzynarodowej sieci [Eco-Schools](#) i może otrzymać dostęp do kontaktów ze szkołami z 67 krajów świata.
4. Informacje o certyfikowanych Placówkach są przekazywane mediom, właściwym kuratoriom oświaty i organom prowadzącym.
5. Placówka legitymująca się certyfikatem Zielonej Flagi jest promowana w ramach Programu Eko-Szkoły.

5. Wytyczne programu

Placówka określa samodzielnie jeden obszar tematyczny spośród dostępnych i opisanych poniżej obszarów tematycznych programu Eko-Szkoły.

W wyborze obszaru tematycznego powinny zostać uwzględnione wyniki audytu początkowego oraz priorytety placówki.

WYKAZ OBSZARÓW TEMATYCZNYCH:

ŻYWNOŚĆ

Temat zachęcić ma do zastanowienia się nad wpływem sposobów produkcji rolnej, produkcji żywności oraz sposobów jej konsumowania na środowisko naturalne oraz dobrobyt społeczności zamieszkujących świat (np. problem głodu na świecie).

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich w kierunku zrównoważonej produkcji i konsumpcji żywności.

Możliwe „podobszary” tematyczne:

- i) marnowanie żywności
- j) produkcja i konsumpcja produktów pochodzenia zwierzęcego (mięso, nabiał, jaja),
- k) kwestia oleju palmowego i wysoko przetworzonej żywności
- l) sezonowość i lokalność produktów,
- m) bioróżnorodność w obszarze żywności,
- n) społeczna odpowiedzialność w produkcji żywności.

WAŻNE! Efekt prozdrowotny ma w działaniach na rzecz ekorozwoju ważne, acz drugorzędne znaczenie, dlatego nie będzie uwzględniany w ocenie aplikacji o certyfikat.

ODPADY

Temat zachęcić ma do przyjęcia w życiu placówek perspektywy 4R (refuse, reduce, reuse, recycle = zrezygnuj, zredukuj/ogranicz, użyj ponownie, przetwórz/oddaj do przetworzenia); szczególny nacisk powinien być położony na rezygnację i redukcję.

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich w kierunku zmniejszenia ilości produkowanych odpadów poprzez zmniejszenie konsumpcji własnej.

BIOROŹNORODNOŚĆ I NATURA

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw w kierunku doceniania każdej formy przyrody żywej i nieożywionej jako części większej całości, bez której nie jest możliwe harmonijne funkcjonowanie całego systemu i dlatego należy się jej szacunek i ochrona. Podejmowane działania mają przyczyniać się do wzrostu bioróżnorodności najbliższego otoczenia (teren przyszkolny, ogródek) oraz wpływać na wzrost świadomości uczniów z zakresu bioróżnorodności i otaczającej nas natury.

ENERGIA

Temat ma zachęcić do zastanowienia się nad tym, jakie są sposoby ograniczenia marnowania energii, a co za tym idzie nieodnawialnych zasobów naturalnych oraz nad tym, jakie są możliwości użycia odnawialnych źródeł energii.

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich w kierunku ograniczenia ilości zużywanej energii ze źródeł nieodnawialnych.

WODA

Temat ma zachęcić do zastanowienia się nad tym, jakie są sposoby ograniczenia marnowania wody, gdyż zasób wody pitnej na świecie jest ograniczony, ale także do ochrony czystości i bioróżnorodności istniejących zbiorników wodnych.

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich w kierunku ograniczenia ilości zużywanej wody oraz ochrony jej walorów ekologicznych i przyrodniczych.

15

TRANSPORT

Temat ma zachęcić do zastanowienia się nad tym, czy istnieje zrównoważony transport i jak możemy go wcielać w życie codzienne.

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich, które sprzyjają zmniejszeniu ilości emitowanych spalin, zadbania o stan powietrza.

TERENY PRZYSZKOLNE

Temat ma zachęcić do praktycznego wykorzystania w procesie edukacji otaczającego nas środowiska naturalnego i występującej bioróżnorodności .

Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany, mające na celu stworzenie wokół szkoły, przedszkola infrastruktury sprzyjającej prowadzeniu zajęć na zewnątrz /edukacji outdoorowej/ .

Ten sposób prowadzenia zajęć stanowić ma uzupełnienie zajęć prowadzonych w salach lekcyjnych.

ZMIANY KLIMATU

Temat ma zachęcić do zastanowienia się nad tym, w jaki sposób nasz styl życia wpływa na klimat. Działania w tym obszarze powinny przynieść zmiany zachowań i postaw konsumenckich, które mają pozytywny wpływ na klimat.

METODOLOGIA SIEDMIU KROKÓW ECO – SCHOOLS

KROK 1. Powołanie Eko-Komitetu (grupy roboczej)

Na początku działań osoby chętne powinny utworzyć Eko-Komitet; w jego skład powinni wejść przede wszystkim uczniowie/wychowankowie, a także nauczyciele, osoby z administracji szkolnej, inne osoby pracujące w placówce, rodzice, a także przedstawiciele społeczności lokalnej (przedstawiciele: firm, instytucji, organizacji pozarządowych itd.).

Spotkanie członków Eko-Komitetu odbywają się regularnie (co najmniej raz na dwa miesiące). Spotkania powinny mieć charakter „roboczy”, podczas których podsumowujemy dotychczasowe działania, proponujemy, jeśli konieczne zmiany w opracowanym planie działania, dyskutujemy;

KROK 2. Przeprowadzenie audytu ekologicznego

Audyt przeprowadzamy dwukrotnie z wykorzystaniem tego samego formularza: na początku i na końcu działań, porównujemy wyniki, dzięki temu mamy obraz tego, co zmieniło się na lepsze w placówce; Formularz audytu jest udostępniony przez Organizatora; audyt powinni przeprowadzić uczniowie/wychowankowie, przy wsparciu osób dorosłych (w placówkach przedszkolnych i młodszych klasach szkół podstawowych)

Wyniki audytu powinny zostać udostępnione przez Eko-Komitet całej społeczności szkolnej oraz powinny zostać wprowadzone przez koordynatora do wersji elektronicznej. Wyniki audytu powinny zostać przesłane mailem do organizatora, wyniki powinny stanowić punkt wyjścia do wyboru obszaru i nadawać kierunek naszych działań.

17

KROK 3. Opracowanie planu działań i jego wykonanie

Działania powinny być prowadzone metodą projektu; formularz planu działań jest udostępniony przez Organizatora;

Plan działań jest opracowywany w wyniku dyskusji i zaangażowania uczniów/wychowanków przy wsparciu i pomocy koordynatora szkolnego Programu oraz pozostałych członków Eko – Komitetu;

Zaplanowane działania są ściśle związane z wybranym obszarem, a ich zakres nie musi być obszerny, lecz istotne jest to, że wszystkie podejmowane działania zbliżają nas do osiągnięcia zamierzonego celu. Należy pamiętać, że więcej nie oznacza lepiej: działania powinny być przemyślane, z zachowaniem pewnej ciągłości i konsekwencji;

KROK 4. Kontrola i ocena prowadzonych działań

Powinien zostać wypracowany sposób kontroli i oceny przebiegu działań, który powinien odbywać się na bieżąco i pozwoli nam ocenić, czy nasz plan przebiega zgodnie z planem, czy podejmowane działania przybliżają nas do celu. Kontrolę i ocenę działań można powierzyć uczniom, którzy za pomocą przyjętych narzędzi będą mogli pełnić powierzoną im funkcję. Narzędziem pomiaru może być opracowany wspólnie formularz, tabelka, zestawienie, arkusz obserwacji; Na spotkaniach

Eko-Komitecie członkowie powinni podzielić się swoimi uwagami i pomysłami i ewentualnie zmodyfikować plan działania.

KROK 5. Integracja z programem nauczania

Powinna odbywać się na bieżąco; różne działania można dowolnie wpleść w zakres podstawy programowej i realizować na różnego rodzaju zajęciach.

KROK 6. Promocja i współpraca z partnerami zewnętrznymi

Powinna odbywać się na bieżąco; naszym celem jest sprawienie, by o naszych działaniach było głośno w lokalnym środowisku. Warto, zadbać, aby o wszystkich podejmowanych działaniach w ramach ubiegania się o certyfikat Zielonej Flagi, wiedzieli nie tylko cała społeczność szkolna, ale również pozaszkolna. O naszych dokonaniach, postępach możemy informować za pomocą różnych sposobów: od tradycyjnych, np. za pomocą tablicy ogłoszeń, jak również poprzez media społecznościowe, stronę internetową oraz media lokalne;

Zaprośmy inne placówki, w naszej miejscowości lub sąsiedniej do współpracy na rzecz zrównoważonego rozwoju!

KROK 7. Opracowanie Eko-Kodeks

Na podstawie zdobytych doświadczeń, po zakończeniu działań powinniśmy opracować Eko-Kodeks, czyli kodeks ekologiczny; ważne, by był stworzony samodzielnie przez uczniów i miał ciekawą formę graficzną; Eko-Kodeks powinien być umieszczony w widocznym miejscu w szkole, udostępniony na stronie internetowej, w gazetce szkolnej, itp.

Więcej informacji na temat Metodologii 7 kroków znajdziesz:

„7 kroków ku odpowiedzialnej konsumpcji żywności”

Poradnik, opracowany w ramach międzynarodowego projektu „Eat Responsibly – Jedzmy odpowiedzialnie” realizowanego w ramach Programu Eko-Szkoły w latach 2015-2017.

Manual, w bardzo przystępny i przyjazny sposób przedstawia, na czym polega praca zgodnie z przyjętą w Programie metodologią „7 kroków”. Znajdziemy tu szereg ciekawych ćwiczeń, podpowiedzi i gotowych scenariuszy, które mogą służyć jako inspiracja dla koordynatorów. Poszczególne ćwiczenia zostały opracowane z uwzględnieniem grup wiekowych: dla przedszkolaków, młodszych uczniów szkół podstawowych oraz uczniów starszych.

Podręcznik przydatny koordynatorom, jak również, dzięki ciekawym ilustracjom i grafice spodoba się również uczniom.

METODA PROJEKTU

Jak pracować metodą projektu?

Do każdego z wybranych obszarów powinien zostać opracowany osobny projekt.

Jak stworzyć projekt:

- b) Zastanówcie się, jakiego zagadnienia ma dotyczyć projekt.
 - c) Nazwijcie swój projekt – projekt powinien zostać zatytułowany.
 - d) Wyznaczcie cel ogólny/główny i cele operacyjne/szczegółowe zgodnie z koncepcją SMART (ang.)
 - k) Specific - konkretny
 - l) Measurable – mierzalny
 - m) Achievable – osiągalny
 - n) Realistic – realny
 - o) Time-bound - określony w czasie
6. Zastanówcie się, jakie będą wskaźniki osiągnięcia celów? Jak to zbadacie?
7. Zaplanujecie działania zmierzające do osiągnięcia celów.
8. Skonstruujecie Plan działań na formularzu udostępnionym przez Organizatora (Plan musi zostać wysłany do Organizatora i przez niego zatwierdzony)
9. Działajcie i oceniajcie własne postępy!
10. Świątujcie po zakończeniu działań.

19

c) Uczestnictwo w innych projektach zewnętrznych

Obecnie placówki mają możliwość uczestniczenia w wielu proponowanych przez jednostki zewnętrzne (np. fundacje) projektach. Niemniej, by zachować należytą rangę przyznawanych certyfikatów zależy nam, by działania tworzone przez placówkę miały charakter samodzielnie zaplanowanego, przeprowadzonego i ocenianego projektu. Dlatego też uczestnictwo w projektach zewnętrznych może być działaniem dodatkowym, a nie podstawowym w Programie EkoSzkoty i w procesie ubiegania się o certyfikat ZF.

d) Własne projekty finansowane ze źródeł zewnętrznych

Placówki coraz częściej piszą własne projekty i składają wnioski o granty zewnętrzne. Takie projekty zostaną uwzględnione w procesie ubiegania się o certyfikat ZF pod warunkiem wpisywania się jego założenia.

EFEKT EKOLOGICZNY I RZECZOWY

Efekt rzeczowy i ekologiczny musi być związany z wybranym przez placówkę obszarem tematycznym.

Efekt rzeczowy – jest to wytwór materialny, która powstał dzięki realizowanym działaniom; przykłady: może to być opracowany wspólnie scenariusz lekcji, stworzony własnoręcznie film, stworzony ogródek tematyczny i wiele innych; ważne: by efekt rzeczowy mógł stanowić spuściznę szkoły i być prezentowany jako dobra praktyka innym szkołom biorącym udział w Programie EkoSzkoły musi być udokumentowany fotografiami, planami czy opisem.

Efekt ekologiczny – wypracowana przez społeczność (przed)szkolną realna zmiana, która wyniknęła ze zmiany postaw i zachowań konsumenckich; przykłady: ilość zużywanego prądu, pomiar zużytej wody, pomiar zużytego papieru do drukowania/kserowania/rysowania;

Pomiar efektu ekologicznego: placówka powinna opracować **narzędzie pomiaru efektu ekologicznego**, za pomocą którego będzie można badać zmiany w czasie trwania projektu; **narzędzie pomiaru efektu ekologicznego** – samodzielnie opracowane narzędzie, za pomocą którego mierzony będzie poziom zmian w czasie trwania projektu; przykłady: tabelka w odpowiednim programie komputerowym, w której prowadzimy pomiar zużywanego prądu, wody, opracowany formularz, ankieta.

20

II. OCENA APLIKACJI O CERTYFIKAT

Check-lista przed oceną formalną:

- a) Wypełniliśmy w terminie formularz rejestracyjny;
- b) Prowadziliśmy działania zgodnie z Metodologią Siedmiu Kroków Eco-Schools i jej wytycznymi;
- c) W skład Eko-Komitetu weszli Uczniowie/Wychowankowie i pełnili funkcje: planującą, decyzyjną, opiniującą i oceniającą;
- d) Prowadziliśmy działania metodą projektu, stworzony projekt wypracowaliśmy samodzielnie;
- e) Wysłaliśmy do Organizatora na adres e-mail: zielonaflaga@gmail.com w terminie zgodnym z Harmonogramem następujące dokumenty w wersji elektronicznej:
 - a. Wyniki audytu początkowego oraz końcowego
 - b. plan działań (plik edytowalny, NIE skan/pdf);
 - c. wizualizacja Eko-Kodeksu;
 - d. Wysłaliśmy Raport końcowy (sprawozdanie w formie prezentacji);
- f) Wypracowaliśmy efekt rzeczowy i narzędzie pomiaru efektu środowiskowego;
- g) Dotrzyliśmy wszelkich obowiązujących terminów zgodnie z Harmonogramem;
- h) Uiszciliśmy opłatę za udział w tegorocznej edycji Programu EkoSzkoły

- i) Nasze działania miały charakter działań proekologicznych, związanych ze zrównoważonym rozwojem.

11. Kryteria oceny aplikacji o Zieloną Flagę

Ocena formalna wniosków o certyfikację

Ocena formalna polegać będzie na sprawdzeniu czy Placówka spełniła wymogi formalne określone w niniejszym Regulaminie, Wytycznych, Harmonogramie, co jest równoznaczne z udzieleniem odpowiedzi twierdzącej na każde z poniższych pytań:

- e) czy Placówka zarejestrowała się w programie poprzez formularz rejestracyjny;
- f) czy Placówka prowadziła działania zgodnie z Metodologią Siedmiu Kroków i jej wytycznymi;
- g) czy w skład EkoKomitetu weszli Uczniowie/Wychowankowie i czy pełnili funkcje: planującą, decyzyjną, opiniującą i oceniającą;
- h) czy działania były prowadzone metodą projektu i czy stworzony projekt został wypracowany samodzielnie;
- i) czy do Organizatora w obowiązujących terminach zostały przesłane w wersji elektronicznej na adres e-mail: zielonaflaga@gmail.com następujące dokumenty:
- wyniki audytu początkowego i końcowego;
 - plan działań;
 - wizualizacja Eko-Kodeksu (nieobowiązkowo)
- j) czy został wysłana aplikacja o certyfikat w formie prezentacji zawierającej dokumentację fotograficzną ze zrealizowanych działań i czy wszystkie kroki metodologii zostały opisane;
- k) czy Placówka wypracowała efekt rzeczowy i narzędzie pomiaru efektu środowiskowego;
- l) czy Placówka dotrzymała wszelkich obowiązujących terminów zgodnie z Harmonogramem;
- m) czy działania podjęte przez Placówkę mają charakter działań proekologicznych, związanych ze zrównoważonym rozwojem (UWAGA! Działania mające charakter prozdrowotny/sportowy są działaniami dodatkowymi).

Ocena merytoryczna wniosków o certyfikację

Ocena merytoryczna polegać będzie na ocenie złożonej przez placówkę drogą e-mailową aplikacji (sprawozdania z działań) w postaci prezentacji PowerPoint lub zapisanej w formacie PDF. Aplikacja jest to sprawozdanie z działań Placówki dotyczące realizacji programu Eko-Szkoły.

Aplikacja o certyfikat Zielonej Flagi przyjmuje formę prezentacji opracowanej przez placówkę. Prezentacja może zostać przesłana w postaci pliku PowerPoint lub w postaci pliku PDF. Prezentacja nie powinna zawierać więcej niż dwadzieścia slajdów. Slajdy (strony) powinny zawierać zdjęcia oraz opisy zrealizowanych działań.

Opis aplikacji (sprawozdania):

e) Pierwszy slajd zawiera pełną nazwę placówki oraz imię/ona i nazwisko/a koordynatora/ów.

f) Kolejne slajdy przedstawiają pracę zgodnie z Metodologią Siedmiu Kroków:

- a. seria slajdów dotycząca każdego kroku jest zapoczątkowana nazwą kroku np. „1. Utworzenie Eko-Komitecie”, aby jasne było, którego kroku dotyczą kolejne slajdy;
- b. seria slajdów dotycząca każdego kroku musi zawierać krótki opis kolejno podejmowanych kroków Metodologii Siedmiu Kroków (patrz punkt nr 3);
- c. dodatkowo opis może być poparty zdjęciami. Każde zdjęcie dotyczyć powinno innego działania, przy czym niezbędne są zdjęcia Eko-Kodeksu i efektu rzeczowego.

22

g) Wytyczne do krótkiego opisu każdego z kolejnych kroków:

Każdy opis musi zawierać krótkie i rzeczowe odpowiedzi na pytania:

a. Utworzenie Eko-Komitecie

Jak powstał Eko-Komitecie? Czy w skład Eko-Komitecie weszli uczniowie/wychowankowie, rodzice, nauczyciele, inni pracownicy placówki, inne osoby? Jak często odbywały się spotkania Eko-Komitecie? Jakie role pełnili uczniowie/wychowankowie w Eko-Komitecie: planującą, decyzyjną, opiniującą, oceniającą?

b. Przeprowadzenie Eko-Audyte

Czy przeprowadzono audyt początkowy? Które obszary wypadły najlepiej, a które najgorzej? Czy przeprowadzono audyt końcowy? Jakie postępy w stosunku do audytu początkowego zaobserwowano?

c. Opracowanie Planu działań

Jaki obszar tematyczny został wybrany? Dlaczego wybraliśmy ten obszar? Jak nasze działania odnoszą się do hasła przewodniego tegorocznej edycji EkoSzkoły tj. odpowiedzialna konsumpcja. Czy cel działań został osiągnięty? Jakie działania podjęto (zdjęcie + jedno zdanie opisu)? Kto był odpowiedzialny na poszczególne działania (uczniowie/wychowankowie, nauczyciele, rodzice...)? Czy działania odbywały się także w trakcie zajęć dydaktycznych?

d. Kontrola i ocena działań

Czy plan działań był modyfikowany w trakcie realizacji? Jakie były przyczyny? W jaki sposób kontrolowano przebieg działań? Kto dokonywał kontroli? Jakie były działania naprawcze w 2 przypadkach ewentualnych niepowodzeń? Jak wyglądało narzędzie pomiaru efektu ekologicznego? Czy osiągnięto efekt ekologiczny? Jeśli nie, czy miała miejsce refleksja, dlaczego tak się stało? Jaki efekt rzeczowy powstał? (Koniecznie załącz zdjęcie efektu rzeczowego).

e. Integracja z programem nauczania

Które z podjętych działań zostały włączone do realizowanego programu działań? Jakie elementy podstawy programowej zostały ujęte w działaniach?

f. Informowanie i angażowanie innych

Czy istnieje w placówce tablica Ekoszkół? Jakie podjęto kroki w celu informowania o działaniach środowisko (przed)szkolne i lokalne? (prasa, strona www, media społecznościowe, TV, radio...?) Jak przebiegała współpraca ze środowiskiem lokalnym? Jacy partnerzy zaangażowani byli w działania?

g. Opracowanie Eko-Kodeksu

Czy powstał nowy Eko-Kodeks, czy zmodyfikowano stary? Kto zajął się tworzeniem treści EkoKodeks, a kto stroną wizualną? (Koniecznie załącz zdjęcie).

Aplikacje można składać do 15.07.2021 r

12. Załączniki

5.1. Szablon planu działań

PLAN DZIAŁAŃ

.....nazwa placówki.....

W CELU UBIEGANIA SIĘ O CERTYFIKAT ZIELONEJ FLAGI

W ROKU SZKOLNYM 2019/2020

24

OBSZARY TEMATYCZNE:

żywność

bioróżnorodność
i natura

odpady

energia

woda

transport

tereny
przyszkolne

zmiany klimatu

1. WYBRANY OBSZAR TEMATYCZNY:

2. TYTUŁ PROJEKTU:

3. KRÓTKI OPIS (czego dotyczy projekt?):

4. ZAŁOŻONY CEL OGÓLNY:

25

5. WSKAŹNIKI OSIĄGNIĘCIA CELU:

6. EFEKT RZECZOWY:

7. EFEKT EKOLOGICZNY:

8. NARZĘDZIE POMIARU EFEKTU EKOLOGICZNEGO:

HARMONOGRAM REALIZACJI PROJEKTU:

**CEL/EFEKT, JAKI
PLANUJEMY OSIĄGNAĆ**

**OPIS DZIAŁAŃ PROWADZĄCYCH DO
OSIĄGNIĘCIA CELU**

CZAS REALIZACJI

**OSOBY ODPOWIEDZIALNE
/CZŁONKOWIE EKO-
KOMITETU/**
